

СИЛАБУС КУРСУ

ЛІСОВА ПІРОЛОГІЯ

Ступінь вищої освіти – БАКАЛАВР

Освітньо-професійна програма «Лісове господарство»

Кількість кредитів ECTS – 5

Рік навчання – 3, семестр – 6

Мова викладання – українська

Керівник курсу:

Канд. с.-г. наук, доцент **Лозінська Тетяна Павлівна**

Lozinskatat@ukr.net 0967049981

Дисципліна “Лісова пірологія” спрямована на вивчення умов виникнення та розвитку лісових пожеж, особливості різних видів пожеж, способи виявлення та гасіння лісових пожеж. Метою вивчення даної дисципліни є набуття студентами практичних навичок з організації охорони лісів від пожеж, пожежної профілактики, гасіння пожеж у лісі, а також в умінні використовувати позитивну роль вогню під час ведення лісового господарства. Метою є навчити фахівця лісового господарства на науковій основі розуміти природу лісових пожеж та організувати їх попередження, ліквідації негативних наслідків використання позитивної ролі вогню у лісовому господарстві.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Результатом навчання дисципліни є набуття студентами знань основ теорії горіння і особливості в лісі; основ пожежної небезпеки в лісі та причини (фактори), що її викликають; понять “лісова пожежа”, класифікації лісових пожеж та наслідки їх впливу на життя лісу; методів прогнозування небезпеки в лісі; зміст протипожежних заходів у лісі; регламентацію роботи лісопожежних служб залежно від ступеню пожежної небезпеки за умов погоди; способів (техніки) тушіння різних видів лісових пожеж; техніки безпеки під час гасіння лісових пожеж; застосування найновіших засобів у боротьбі з лісовими пожежами.

Також студенти мають уміти визначати ступінь природної пожежної небезпеки лісового масиву (лісівництва) та пожежної небезпеки в ньому за умов погоди; організувати маршрутне патрулювання та несення дозорно-сторожової служби з вишок; організувати виконання профілактичних протипожежних заходів в лісівництві; керувати гасінням низових, верхових та підземних лісових пожеж; керувати роботою лісовою пожежною станцією; оформляти акт про лісову пожежу та матеріали про накладання штрафу за порушення правил пожежної безпеки в лісі; виконувати роботу з протипожежного облаштування лісової території.

СТРУКТУРА КУРСУ

Л / Пр	Тема	Результати навчання	Завдання
Модуль 1. Наукові основи лісової пірології.			
2/2	1. Народного господарське та екологічне значення охорони лісів від пожеж	Знати вплив пожеж на екологію та на лісові насадження	Опрацювання навчального матеріалу
3/2	2. Основи ю імпортної теорії горіння та особливості горіння в лісі	Процес горіння лісових матеріалів і групи горючих матеріалів у лісі	Опрацювання навчального матеріалу
4/4	3. Природа лісових пожеж	Знати види пожеж, форми розповсюдження пожеж, умови розповсюдження лісових пожеж	Опрацювання навчального матеріалу
3/4	4. Прогнозування лісових пожеж	Знати способи прогнозування пожеж	Тести, питання
Модуль 2 Охорона лісів від пожеж			
2/4	1. Охорона лісів від пожеж	Завдання Державної лісової охорони, основні вимоги Правил пожежної безпеки в лісах України	Опрацювання навчального матеріалу
4/2	2. Гасіння лісових пожеж	Техніка гасіння низових, верхових та підземних пожеж різними способами	Опрацювання навчального матеріалу
2/2	Обслуговування лісових пожеж	Знати способи обслуговування пожеж	Опрацювання навчального матеріалу
2/2	4. Лісопожежна стратегія і тактика.	Елементи лісової пожежі, а також тактику гасіння різноманітних пожеж	Опрацювання навчального матеріалу
4/2	Організація охорони лісів відпожеж	Знати питання охорони лісів	Опрацювання навчального матеріалу
2/2	Наслідки лісових пожеж	Знати техніку безпеки під час гасіння лісових пожеж; застосування найновіших засобів у боротьбі з лісовими пожежами.	Тести, питання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Швиденко А.Й. Лісова пірологія: підруч. К.: Агрпромовидав України, 1999. 172 с.
2. Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г. Практикум з лісівництва: Навчальний посібник / За ред. В.Є.Свириденка. К.: Арістей, 2008. 416 с.
3. Горшенін Н.М., Диченков Н.А., Швиденко А.Й. Лесная пирология. Уч. пос. для вузов. Львов: Вища шк., 1981. 160 с.

4. Лісова пірологія. Методичні вказівки та завдання до лабораторних робіт для студентів лісогосподарського факультету. 2-е вид., перер. і допов. К.: НАУ, 1992. 30с. (укладачі Свириденко В.Є., Бабіч О.Г.)
5. Червоный М.Г. Охрана лесов. Учебн. для техн. М.: Лесн. пром-сть 1981. 240 с.
6. Стратегия по снижению пожарной опасности на ООПТ Алтае-Саянского экорегиона / [А. С. Шишкин, В. А. Иванов, Г. А. Иванова та ін.]. Новосибирск: СО РАН, 2013. 265 с.
7. Голдаммер Й.Г. Пожары Евразии в системе охраны природы: достижения в использовании предписанных выжиганий в области охраны природы, управления ландшафтами, лесным хозяйством и углеродом в умеренно-бореальной зоне Европы и странах юго-восточной Европы, на Кавказе, в центральной и северо-восточной Азии / Голдаммер Й.Г., Хофман Г., Бруце М. та ін. // Пожары в лесных экосистемах Сибири: материалы Всероссийской конференции с международным участием. Красноярск: ИЛ СО РАН, 2008. С. 13-15.
8. Краснощекова Е.Н. Воздействие пирогенного фактора на комплексы почвенных беспозвоночных сосняков / Е.Н. Краснощекова // Пожары в лесных экосистемах Сибири: материалы Всероссийской конференции с международным участием. Красноярск: ИЛ СО РАН, 2008. С. 149–151.
9. Брушлинский Н.Н. Мировая пожарная статистика / Брушлинский Н.Н., Соколов С.В., Вагнер П. // Пожарное дело. 2008. №7. С. 38–41.
10. Występowanie pożarów lasu w Syberii Środkowej w zależności od szerokości geograficznej i ocena uszkodzenia lasów (Geographic conditionality of wildfires and estimation of damages of forests). Пономарёв Е.И. // Lesne Prace Badawcze (Poland), 2008, Vol. 69 (2). P. 109-115 [напольском].
11. Ершов Д.В. Оценка риска возникновения пожаров от молний по данным грозопеленгации / Ершов Д.В., Коровин Г.Н., Подольская А.С. // Пожары в лесных экосистемах Сибири: материалы Всероссийской конференции с международным участием. Красноярск: ИЛ СО РАН, 2008. С. 52–53.
12. Вараксин Г.С. Технология выращивания пожароустойчивых культур хвойных видов / Вараксин Г.С., Цветков П.А. // Пожары в лесных экосистемах Сибири: Материалы Всероссийской конференции с международным участием. Красноярск: ИЛ СО РАН, 2008. С. 208–210.
13. Овсянников И. В. Противопожарное устройство лесов / 9. И. В. Овсянников. М.: Лесн. пром-сть., 1978. 113 с.
14. Арцыбашев Е.С. Тушение лесных пожаров искусственно вызываемыми осадками из облаков / Е. С. Арцыбашев. М.: Лесн. пром-сть, 1973. 88с.
15. Справочник лесоведа / Под ред. П. С. Пастернака. К.: Урожай, 1990. 296 с.
16. Червоный М. Г. Берегите лес от пожара. Серия диапозитивов сопроводительным текстом / М. Г. Червоный. М.: Знание, 1978. 32 с.
17. Редькин А.Ю. Составление карт растительных горючих материалов при лесоустройстве заповедников / Редькин А.Ю., Волокитина А.В., Софронов М.А. // Journal of Siberian Federal University. Engineering & Technologies 2009. № 4(2). С.368-375. Режимдоступу: http://elib.sfu-kras.ru/bitstream/2311/1563/1/03_redjkin.pdf.
18. Fire line Handbook. National Wildfire Coordination Group. NWCG Handbook 3. PMS 410-1/ NFES 0065, 2004. 352 p. Режим доступа: http://www.wildfirelessons.net/documents/flhb_410-1.pdf.
19. Доррер Г.А. Оценка и прогнозирование динамики крупных лесных пожаров/ Доррер Г.А., Коморовский В.С., Якимов С.П. // Интернет-журнал "Технологии техносферной безопасности" (<http://ipb.mos.ru/ttb>). 2011 № 2 (36) Режим доступа: <http://agps2006.narod.ru/ttb/2011-2/04-02-11.ttb.pdf>.
20. The EuroFire Project (Practical recommendations on the framework of the European Project "Euro fire" to improve the professional skills of people involved in the liquidation of forest fires) [Electronic Resource] / Johann Georg Goldammer, Mark Jones, Paul Bowers, Claire Glaister // The

Global Fire Monitoring Center (GFMC) Fire Ecology Research Group c/o Freiburg University 2009 pages 165. access mode: <http://www.euro-fire.eu/>.

21. Forest fires ("New methods for preventing and fighting forest fires" on the framework of the European Project "Fire Paradox") [Electronic Resource] / European Fire Research Community 2006-2010. access mode: <http://www.fireparadox.org/>.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями не більше 20 %. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із гарантом програми.

Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			30	100
T1	T2	T3	T1	T2	T3		
10	10	15	10	10	15		

Структура оцінки роботи студентів з тем змістовних модулів

Лекції	Ваговий показник	Практичні (лабораторні) роботи	Ваговий показник	Самостійна робота	Ваговий показник
Присутність на лекції	1	Присутність на практ. (лаб.) роботі	1	Виконання і представлення завдання	1
Активність	2	Виконання роботи	1	Відповідність оформлення вимогам	1
Оформлення конспекту	2	Оформлення роботи	1	Якість (змістовність) виконання	1
		Захист роботи	2	Захист	2
Разом	5		5		5
Разом					До 20

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік

90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	